

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний університет будівництва і архітектури

ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНЕ УДОСКОНАЛЕННЯ В ОБРАНІЙ ВИДІ СПОРТУ

Методичні вказівки

для студентів спеціальності 017 "Фізична культура і спорт"
освітнього рівня бакалавр

Київ 2023

УДК 796.01-09

О 46

Укладач О.А. Озерова, канд. наук з фіз. вих.і сп., доцент кафедри фізичного виховання і спорту, Київського національного університету будівництва і архітектури

Рецензент О.М. Шамич, професор кафедри фізичного виховання і спорту, Київського національного університету будівництва і архітектури

Відповідальний за випуск О.М. Шамич, д-р псих.наук, професор

Затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання і спорту, протокол № 11 від 31 травня 2023 року.

В авторській редакції.

Професійно-педагогічне удосконалення в обраному виді спорту: методичні вказівки для студентів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітнього рівня бакалавр. Уклад.: О.А. Озерова. Київ: КНУБА, Талком, 2023. – 41 с.

Містять загальні відомості, мету, завдання, програму та структуру навчальної дисципліни «Професійно-педагогічне удосконалення в обраному виді спорту».

Надані теми та короткий зміст лекційних та практичних занять, теми для курсової роботи, вимоги до поточного, модульного і підсумкового контролю, вимоги до написання курсової роботи, спеціальна література, інші інформаційні ресурси для вивчення дисципліни.

Призначено для студентів спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” освітнього рівня бакалавр денної та заочної форм навчання.

© КНУБА,Талком 2023

ЗМІСТ

Загальні положення	4
Мета та завдання дисципліни	5
1. Характеристика навчальної дисципліни	7
2. Програмні результати навчання та компетентності студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни	8
3 Програма навчальної дисципліни	9
3.1 Модуль 1 (денна форма).....	9
3.2 Модуль 2 (денна форма).....	11
3.3. Модуль 1 (заочна форма)	13
3.4. Модуль 2 (заочна форма)	14
4. Структура навчальної дисципліни	15
5. Вимоги до самостійної роботи студентів.....	19
5.1. Індивідуальна робота	20
6. Контроль за якістю навчання	22
6.1. Поточний контроль	22
6.2. Модульний контроль	23
6.3. Підсумковий контроль.....	23
6.3.1. Перелік питань для підсумкового контролю (залік).....	24
6.3.2. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю (екзамен).....	26
6.4. Вимоги до написання курсової роботи.....	30
6.5.Умови допуску до підсумкового контролю	33
Додатки.....	34
Література.....	38

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Важливим напрямком підвищення ефективності підготовки висококваліфікованих спеціалістів є посилення ролі в навчальному процесі теоретичної, методологічної та світоглядної підготовки. Тому особливі вимоги ставляться до теоретичних та профільюючих дисциплін, де фундаментальні знання та навички практичної діяльності, які набуті студентами в процесі навчання, можуть розглядатися як основа глибокої фахової компетентності у вирішенні складних завдань у майбутній трудовій діяльності [1,2,8,14,17].

Дисципліна “Професійно-педагогічне удосконалення (обраний вид спорту)” профільююча у професійній підготовці фахівців зі спеціальності 017 “Фізична культура і спорт”. Дана спеціальність вимагає високої професійної підготовленості фахівців з питань професійної майстерності тренера, побудови підготовки кваліфікованих спортсменів, удосконалення змісту тренувального процесу, змагальної діяльності та об’єктивізації управління підготовкою спортсменів, використання ергогенних засобів в спорті та ін [12,22,31].

У методичних вказівках надана програма дисципліни, що складається з курсу лекцій та практичних занять.

Зміст методичних вказівок враховує попередні знання студентів з дисципліни “Теорія спорту”, “Підвищення спортивної майстерності” «Біохімія та біохімічні основи ФВіС», «Фізіологія спорту», «Теорія і методика спортивної підготовки» та інших профільних дисциплін.

Предметом навчальної дисципліни є спортивна підготовка спортсменів різної кваліфікації за обраним видом спорту.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – оволодіння фаховими знаннями, уміннями, навичками та уміння застосовувати їх в спортивній практиці за обраним видом спорту.

Предметом навчальної дисципліни – спортивна підготовка спортсменів різної кваліфікації за обраним видом спорту.

Дисципліна є частиною фахової теоретичної підготовки, розрахованої на 4 роки навчання і включає чотири етапи, на кожному з яких послідовно вирішуються певні завдання.

IV етап – творчий, який передбачає заключний етап професійного навчання.

Завданнями навчальної дисципліни:

- розглянути передовий практичний досвід роботи зі спортивною діяльністю;
- розвинути/реалізувати творчий потенціал студента;
- інтегрувати фахові сучасні знання та науково-практичні досягнення у майбутню професійну діяльність.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми на даному етапі студенти повинні:

знати:

- основні поняття професійно-педагогічної діяльності тренера;
- структуру підготовленості тренера-професіонала;
- методи і засоби удосконалення тренувального процесу та об'єктивізації управління підготовкою спортсменів;
- актуальні проблеми підвищення ефективності змагальної діяльності спортсменів;
- роль розвитку тактичного мислення та спеціалізованих сприйнятів у підготовці спортсменів залежно від виду спорту, кваліфікації та спеціалізації;
- сучасні шляхи вирішення наукових проблем спортивної підготовки.

вміти:

- прогнозувати тенденції розвитку обраного виду спорту і знаходити правильні управлінські рішення щодо удосконаленню підготовки спортсменів;
- використовувати ергогенні засоби у тренувальному та змагальному процесі спортсменів високого класу;

- раціоналізувати тренувальний процес з метою підвищення рівня підготовленості спортсменів;
 - застосовувати індивідуальний підхід у підготовці спортсменів високого класу;
 - сприяти підвищенню техніко-тактичної, тактико-технічної та психологічної підготовленості спортсменів високої кваліфікації;
 - дотримуватися рекомендацій з техніки безпеки під час занять різними видами спорту;
 - визначити та окреслити науково-методичні та практичні проблеми підготовки спортсменів в обраному виді спорту.
- володіти:
- навичками добирати спеціальну літературу, здійснювати пошук необхідних навчально-методичних матеріалів з проблеми підготовки спортсменів в обраному виді спорту;
 - умінням обирати методи дослідження складових системи підготовки спортсменів обраного виду спорту;
 - умінням доводити у процесі науково-педагогічної діяльності власні погляди на події, процеси та явища у системі підготовки спортсменів;
 - умінням виконати курсову роботу з дисципліни за обраною темою.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Професійно-педагогічне удосконалення (обраний вид спорту)» розрахована на студентів IV курсу спеціальності 017 “Фізична культура і спорт” денної та заочної форми навчання.

Як видно з таблиці 1, програма курсу розрахована на 150 годин. Виконання програми здійснюється за допомогою: лекцій (26 годин); семінарських занять (28 годин); самостійної роботи (96 годин) – для студентів денної форми навчання; лекцій (20 години); семінарських занять (20 годин); самостійної роботи (110 годин) – для студентів заочної форми навчання.

Таблиця 1

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів - 5	<i>Галузь знань:</i> 01 Освіта/педагогіка	Нормативна	
Модулів - 1	<i>Спеціальність:</i> 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2		4-й	4-й
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
		7-8-й	7-8-й
Тижневих годин (денна форма): аудиторних – 2 самостійної роботи – 4	<i>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</i> Бакалавр	26 год.	20 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	20 год.
		Самостійна робота	
		96 год.	110 год.
		Вид контролю: залік, екзамен	

Наприкінці сьомого семестру за даним курсом складається залік, наприкінці восьмого семестру – екзамен.

Для отримання заліку/екзамену необхідно засвоїти теоретичні знання, оволодіти відповідними вміннями і навичками, зробити доповідь, презентацію, виконати модульну контрольну роботу, виконати курсову роботу, приймати участь в обговоренні заданих тем на практичних заняттях, вміти працювати самостійно.

2. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Бакалавр фізичної культури і спорту повинен бути здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (табл. 2-3).

Таблиця 2

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК01	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК08	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	
СК02	Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.
СК07	Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.
СК14	Здатність до безперервного професійного розвитку.

Таблиця 3

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПРН05	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
ПРН08	Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.
ПРН14	Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.
ПРН15	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.
ПРН21	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. МОДУЛЬ 1 (денна форма)

Змістовий модуль 1. Професійна діяльність у спорті вищих досягнень (16 годин).

Лекція 1. Професійна діяльність в спорті.

Специфіка спорту як виду діяльності людини. Спорт як результат діяльності людини та сукупність цінностей. Види професійної діяльності в Олімпійському та Професійному спорті. Чинники середовища, що впливають на роботу тренера. Характеристика окремих видів діяльності в Олімпійському і Професійному спорті. Специфіка дидактичних принципів в спорті.

Лекція 2. Тренер-професіонал.

Структура підготовленості тренера. Структура загально-теоретичної базової підготовленості тренера. Структура спеціально-теоретичної підготовленості тренера. Структура професійно-спеціальної підготовленості тренера. Структура професійно-практичної підготовленості тренера. Функції тренера. Рівні професійної майстерності тренера. Види професійно-педагогічних здібностей тренера. Дидактичні здібності тренера. Перцептивні здібності тренера. Конструктивні здібності тренера. Експресивні здібності тренера. Комунікативні здібності тренера. Організаторські здібності тренера. Особистість тренера як чинник успішності підготовки. Стилі керівництва групою. Авторитарний стиль керівництва. Демократичний стиль керівництва. Ліберальний стиль керівництва. Маніпулятивний стиль керівництва. Непослідовний стиль керівництва.

Лекція 3. Педагогічна діяльність тренера.

Зміст педагогічної діяльності тренера. Знання системи підготовки. Спортивно-прикладні знання. Вплив занять спортом на особистість. Вплив занять спортом на всебічний розвиток особи. Вплив занять спортом на формування моральних якостей. Вплив занять спортом на інтелектуальний розвиток особи. Вплив занять спортом на розвиток волевих якостей. Можливий негативний вплив спорту на особистість. Структура та зміст щоденника на самоконтролю спортсмена. Методи візуального контролю технічної і тактичної підготовленості. Характеристика змагальної діяльності в обраному виді спорту. Основні засоби та методи передачі інформації в навчально-тренувальному процесі. Словесні засоби та методи передачі інформації в навчально-тренувальному процесі. Вимоги до мови тренера. Безпосередній та опосередкований показ як засіб передачі інформації в навчально-тренувальному процесі. Допоміжні засоби і методи передачі інформації. Спеціальні пристрої термінової інформації.

Лекція 4. Побудова підготовки кваліфікованих спортсменів.

Дотримання у періодизації творчого застосування закономірностей та принципів спортивної підготовки замість формальних схем, підігнаних під

календар змагань. Оптимізація побудови чотирирічних олімпійських циклів. Продовження періоду успішних виступів спортсменів на заключних етапах спортивної кар'єри. Відбір та включення в предметну область теорії результатів різноманітних наукових досліджень і даних практичного досвіду матеріалу з побудови мега-, макро-, мезо- та мікроструктур підготовки спортсменів.

Лекція 5. Удосконалення змісту тренувального процесу спортсменів.

Проблема форсованої підготовки на першій стадії багаторічного вдосконалення. Приріст обсягу тренувальної діяльності. Дотримання строгої відповідності системи тренування спортсменів високого класу специфічним умовам обраного для спеціалізації виду спорту. Досягнення динамічності системи підготовки, її оперативної корекції на основі постійного вивчення та врахування як загальних тенденцій розвитку олімпійського спорту, так і особливостей розвитку конкретних його видів - зміна правил змагань і умов їх проведення, застосування нового інвентарю та обладнання, розширення календаря і зміна значимості різних змагань тощо. Відбір та включення в предметну область теорії результатів різноманітних наукових досліджень і даних практичного досвіду матеріалу з удосконалення різних сторін спортивної підготовки.

Лекція 6. Об'єктивізація управління підготовкою спортсменів.

Максимальна орієнтація на індивідуальні задатки та здібності спортсмена під час вибору спортивної спеціалізації, системи багаторічної підготовки, визначені раціональної структури змагальної діяльності тощо. Вдосконалення системи управління тренувальним процесом на основі об'єктивізації знань про структуру змагальної діяльності та підготовленості з урахуванням як загальних закономірностей становлення спортивної майстерності в конкретному виді спорту, так і індивідуальних можливостей спортсменів. Відбір та включення в предметну область теорії результатів різноманітних наукових досліджень і даних практичного досвіду матеріалу з удосконалення прогнозування, моделювання, контролю, відбору у спортивній підготовці.

Лекція 7. Актуальні проблеми підвищення ефективності змагальної діяльності спортсменів.

Приріст обсягу змагальної діяльності. Протиріччя, які виникли у сфері спорту. Дотримання відповідності системи підготовки до головних змагань географічним та кліматичним умовам місць проведення змагань. Орієнтація всієї системи спортивного тренування на досягнення оптимальної структури змагальної діяльності. Відбір та включення в предметну область теорії результатів різноманітних наукових досліджень і даних практичного досвіду матеріалу з оптимізації участі спортсменів у змаганнях, підвищення ефективності їх змагальної діяльності.

Лекція 8. Змагальна діяльність та її моделювання у спорті.

Змагання як системоутворюючий чинник. Змагальна діяльність в спорті. Моделювання змагальної діяльності.

Змістовий модуль 2. (14 годин)

Практичні заняття:

Заняття 1. *Тема для обговорення:* Професійна діяльність фахівців фізичної культури та спорту.

Заняття 2. *Тема для обговорення:* Сучасні уявлення про сутність і структуру діяльності тренера.

Заняття 3. *Тема для обговорення:* Аналіз підготовки майбутнього тренера-викладача у ЗВО України до професійної діяльності.

Заняття 4. *Тема для обговорення:* Особливості підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності у ЗВО.

Заняття 5. *Тема для обговорення:* Специфіка дидактичних принципів в спорті.

Заняття 6. *Тема для обговорення:* Наукові проблеми побудови підготовки спортсменів на першій та другій стадії багаторічного удосконалення.

Заняття 7. *Тема для обговорення:* Проблеми прогнозування, моделювання та контролю у підготовці спортсменів. Удосконалення відбору спортсменів та орієнтації їх підготовки.

3.2. МОДУЛЬ 2 (денна форма)

Змістовий модуль 1. Використання ергогенних засобів у тренувальному та змагальному процесі спортсменів високого класу. Техніко-фізичні та тактико-психологічні аспекти у спорті вищих досягнень. (10 годин)

Лекція 9. Засоби відновлення та стимуляції працездатності в системі підготовки.

Ергогенні в перекладі з грецької мови означає «те, що виробляє енергію». Ергогенні засоби можуть бути представлені у вигляді тренувальної техніки, лікарських препаратів, психологічних методик або особливого режиму харчування.

Головне завдання ергогенних засобів – допомогти людині адаптуватися до навантажень, запобігти перевтоми і підвищити спортивні результати. Однак фахівці, вчені та спортсмени все ще не прийшли до єдиної думки про те, які саме засоби можна називати ергогенними.

Лекція 10. Удосконалення тактичного мислення у спортсменів високого класу.

При тактичному мисленні, в спорті вищих досягнень вибір рішення здійснюється при виконанні ряду пізнавальних і перетворюючих операцій, коли отримана інформація створює у спортсменів образ тактичної обстановки. У такому випадку мислення ґрунтується на "баченні з місця" всього рішення з початку до кінця.

Специфіка тактичного мислення в спорті визначається тим, що воно носить наочно-образний і дієвий характер; об'єднує ж його з оперативним мисленням те, що в кожному з двох цих видів мислення можна виявити такі

інтелектуальні операції, як структурування, динамічне впізнавання і формування алгоритму рішення.

Метами розвитку тактичного мислення є: метод тренування з суперником, метод тренування з умовним суперником. Вправи на спеціальних снарядах, тренажерних пристроях, індивідуальні заняття з тренером, тренувальні і змагальні поєдинки служать основними засобами для вдосконалення тактичного мислення

Лекція 11. Спеціалізовані сприйняття в спорті вищих досягнень.

Спеціалізовані сприйняття численні недостатньо вивчені (зовнішні умови, орієнтири, спортивний інвентар, технічне обладнання) і У спортивній практиці зустрічаються:

«Почуття води». Складне і тонке сприйняття опору води, яке властиве, що називають його ще і як «почуття опори». Основою цього почуття служить взаємозв'язок функції двох аналізаторів: рухового (відчуття напрямку, амплітуди зусиль при виконанні гребків) і шкірного (відчуття температури, тиску і дотику води).

«Почуття м'яча». Виникає й удосконалюється в представників усіх спортивних ігор з м'ячем. У кожному окремому виді спорту має свою специфіку.

«Почуття планки». Воно притаманне стрибунам у висоту з розбігу і із жердиною. Засновано на діяльності рухового і зорового аналізаторів, на відчуттях положення тіла в повітрі, зоровому сприйнятті планки (це дуже важливо) за мить до перельоту через неї.

Лекція 12. Психологічні чинники успішності процесу підготовки.

Психологічна підготовка спортсмена будь-якої спеціалізації на різних етапах його професійного становлення є однією з найважливіших складових частин його підготовки. Тривалий час поширюється думка про те, що для успіхів у змаганнях різного рівня спортсменам необхідно мати не лише високий рівень фізичної, технічної та тактичної підготовленості, а також відповідний рівень психологічної готовності спортсменів. Психологічна підготовка сприяє розв'язанню організуючих, мобілізуючих і виконавчих завдань у процесі спортивної підготовки спортсменів командних видів спорту, вона здійснюється у комплексній співпраці тренерським складом і спеціалістами-психологами.

Лекція 13. Рекомендації з техніки безпеки під час занять різними видами спорту.

У вітчизняній та зарубіжній літературі достатньо широко висвітлені проблеми боротьби з різними видами травматизму, в т.ч. і спортивному. Проте, перш за все, на нашу думку доцільно було б спочатку характеристику травм та нещасних випадків, які трапляються під час занять фізичним вихованням та спортом, розглянути головні причини їх виникнення, дати визначення поняттям травма, види травм та надати певні знання щодо надання першої медичної допомоги.

Спортивний травматизм становить 2-5% від загального травматизму (побутового, вуличного, виробничого). Деякі розбіжності в цифрах пов'язані з

тим, що спортивний травматизм залежить, як від травматизму виду спорту, так і від ступеня зайнятості опитуваних людей спортом. Травматизм у різних видах спорту неоднаковий. Природно, що чим більше людей, які займаються тим або іншим видом спорту, тим відносно більше в цьому виді спорту травм.

Змістовий модуль 2. (14 годин)

Практичні заняття:

Заняття 8. *Тема для обговорення:* Характеристика засобів стимуляції працездатності та відновлення організму.

Заняття 9. *Тема для обговорення:* Фармакологічний супровід в спорті.

Заняття 10. *Тема для обговорення:* Заборонені препарати та методи в спорті

Заняття 11. *Тема для обговорення:* Удосконалення фізико-технічної підготовки спортсменів.

Заняття 12. *Тема для обговорення:* Удосконалення техніко-тактичної підготовки спортсменів.

Заняття 13. *Тема для обговорення:* Удосконалення тактико-психологічної підготовки спортсменів. Інтегральна підготовка.

Заняття 14. *Тема для обговорення:* Розповсюдженість травм у різних видах спорту.

3.3. МОДУЛЬ 1 (заочна форма)

Змістовий модуль 1. Професійна діяльність у спорті вищих досягнень (10 годин).

Лекція 1. Професійна діяльність в спорті. Тренер-професіонал. Педагогічна діяльність тренера.

Лекція 2. Побудова підготовки кваліфікованих спортсменів.

Лекція 3. Удосконалення змісту тренувального процесу спортсменів.

Лекція 4. Об'єктивізація управління підготовкою спортсменів.

Лекція 5. Актуальні проблеми підвищення ефективності змагальної діяльності спортсменів. Змагальна діяльність та її моделювання у спорті.

Змістовий модуль 2. (10 годин)

Практичні заняття:

Заняття 1. *Тема для обговорення:* Професійна діяльність фахівців фізичної культури та спорту.

Заняття 2. *Тема для обговорення:* Сучасні уявлення про сутність і структуру діяльності тренера.

Заняття 3. *Тема для обговорення:* Аналіз підготовки майбутнього тренера-викладача у ЗВО України до професійної діяльності. Особливості підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності у ЗВО.

Заняття 4. *Тема для обговорення:* Наукові проблеми побудови підготовки спортсменів на першій та другій стадії багаторічного удосконалення.

Заняття 5. *Тема для обговорення:* Проблеми прогнозування, моделювання

та контролю у підготовці спортсменів. Удосконалення відбору спортсменів та орієнтації їх підготовки.

3.4. МОДУЛЬ 2 (заочна форма)

Змістовий модуль 1. Використання ергогенних засобів у тренувальному та змагальному процесі спортсменів високого класу. Техніко-фізичні та тактико-психологічні аспекти у спорті вищих досягнень. (10 годин)

Лекція 6. Засоби відновлення та стимуляції працездатності в системі підготовки.

Лекція 7. Удосконалення тактичного мислення у спортсменів високого класу.

Лекція 8. Спеціалізовані сприйняття в спорті вищих досягнень.

Лекція 9. Психологічні чинники успішності процесу підготовки.

Лекція 10. Рекомендації з техніки безпеки під час занять різними видами спорту.

Змістовий модуль 2. (10 годин)

Практичні заняття:

Заняття 6. *Тема для обговорення:* Характеристика засобів стимуляції працездатності та відновлення організму.

Заняття 7. *Тема для обговорення:* Фармакологічний супровід в спорті. Заборонені препарати та методи в спорті.

Заняття 8. *Тема для обговорення:* Удосконалення фізико-технічної підготовки спортсменів. Удосконалення техніко-тактичної підготовки спортсменів.

Заняття 9. *Тема для обговорення:* Удосконалення тактико-психологічної підготовки спортсменів. Інтегральна підготовка.

Заняття 14. *Тема для обговорення:* Розповсюдженість травм у різних видах спорту.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 4

Модуль 1. Змістовий модуль 1. Професійна діяльність у спорті вищих досягнень (16 годин)

Теми лекцій	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Л	Пр(с)	інд	С/р		Л	Пр(с)	інд	С/р
Лекція 1. Професійна діяльність в спорті.	6	2			4	4	1			3
Лекція 2. Тренер-професіонал.	6	2			4	4	1			3
Лекція 3. Педагогічна діяльність тренера.	6	2			4	4	1			3
Лекція 4. Побудова підготовки кваліфікованих спортсменів.	6	2			4	5	2			3
Лекція 5. Удосконалення змісту тренувального процесу спортсменів.	6	2			4	4	1			3
Лекція 6. Об'єктивізація управління підготовкою спортсменів.	6	2			4	4	1			3
Лекція 7. Актуальні проблеми підвищення ефективності змагальної діяльності спортсменів.	6	2			4	4	1			3
Лекція 8. Змагальна діяльність та її моделювання у спорті.	6	2			4	5	2			3
Усього годин	48	16			32	34	10			24

Таблиця 5

Модуль 1. Змістовий модуль 2. Професійна діяльність у спорті вищих досягнень (14 годин)

Теми практичних занять	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Л	Пр(с)	інд	С/р		Л	Пр(с)	інд	С/р
Заняття 1. Професійна діяльність фахівців фізичної культури та спорту.	4		2		2	6		2		4
Заняття 2. Сучасні уявлення про сутність і структуру діяльності тренера.	4		2		2	5		1		4
Заняття 3. Аналіз підготовки майбутнього тренера-викладача у ЗВО України до професійної діяльності.	4		2		2	5		1		4
Заняття 4. Особливості підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності у ЗВО.	4		2		2	5		1		4
Заняття 5. Специфіка дидактичних принципів в спорті.	4		2		2	5		1		4
Заняття 6. Наукові проблеми побудови підготовки спортсменів на першій та другій стадії багаторічного удосконалення.	4		2		2	7		2		5
Заняття 7. Проблеми прогнозування, моделювання та контролю у підготовці спортсменів. Удосконалення відбору спортсменів та орієнтації їх підготовки.	6		2		4	8		2		6
Усього годин	30		14		16	41		10		31

Таблиця 6

Модуль 2. Змістовий модуль 1. Використання ергогенних засобів у тренувальному та змагальному процесі спортсменів високого класу. Техніко-фізичні та тактико-психологічні аспекти у спорті вищих досягнень. (10 г.)

Теми лекцій	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Л	Пр(с)	інд	С/р		Л	Пр(с)	інд	С/р
Лекція 9. Засоби відновлення та стимуляції працездатності в системі підготовки.	6	2			4		2			3
Лекція 10. Удосконалення тактичного мислення у спортсменів високого класу.	6	2			4		2			2
Лекція 11. Спеціалізовані сприйняття в спорті вищих досягнень.	6	2			4		2			2
Лекція 12. Психологічні чинники успішності процесу підготовки.	6	2			4		2			2
Лекція 13. Рекомендації з техніки безпеки під час занять різними видами спорту.	6	2			4		2			2
Усього годин	30	10			20		10			13

Таблиця 7

Модуль 2. Змістовий модуль 2. Теорія і методика підготовки спортсменів високого класу. Особливості підготовки спортсменів в обраному виді спорту

Теми практичних занять	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Л	Пр(с)	інд	С/р		Л	Пр(с)	інд	С/р
Заняття 8. Характеристика засобів стимуляції працездатності та відновлення організму.	6		2		4	7		1		6
Заняття 9. Фармакологічний супровід в спорті.	6		2		4	7		1		6
Заняття 10. Заборонені препарати та методи в спорті	6		2		4	7		1		6
Заняття 11. Удосконалення фізико-технічної підготовки спортсменів.	6		2		4	8		2		6
Заняття 12. Удосконалення техніко-тактичної підготовки спортсменів.	6		2		4	8		2		6
Заняття 13. Удосконалення тактико-психологічної підготовки спортсменів. Інтегральна підготовка.	6		2		4	8		2		6
Заняття 14. Розповсюдженість травм у різних видах спорту.	6		2		4	7		1		6
Усього годин	42		14		28	52		10		42

5. ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

Зміст самостійної роботи визначається навчальною робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Викладач визначає обсяг самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного, модульного та підсумкового контролю, аналізує результати самостійної роботи кожного студента.

До самостійної роботи студента належать наступні види робіт:

- 1) опрацювання матеріалу лекцій – 0,5 год. на 2 год. лекції;
- 2) підготовка до практичного заняття (семінару) – 0,5 год. на 2 год. семінару;
- 3) опрацювання тем робочої програми, які викладаються або не викладаються на лекціях – визначається обсягом тем, винесених на самостійну роботу (табл. 8);
- 4) підготовка індивідуального завдання: реферату/презентації – 6-8 годин;
- 5) підготовка до модульної контрольної роботи – 8-10 годин;
- 6) підготовка до заліку/екзамену – 10-20 годин.

Таблиця 8

Перелік тем для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва тем
1.	Змагальна діяльність в системі спортивної підготовки (обраний вид спорту)
2.	Удосконалення змісту тренувального процесу спортсменів (обраного виду спорту).
3.	Об'єктивізація управління підготовкою спортсменів (в обраному виді спорту).
4.	Проблеми застосування ергогенних чинників у спортивній підготовці (на прикладі обраного виду спорту).
5.	Проблеми підготовки спортивного резерву в умовах сучасних закладів позашкільної освіти.
6.	Наукові проблеми сучасної спортивної підготовки.
7.	Теоретичні, методичні та організаційні основи підготовки спортсменів (в обраному виді спорту).
8.	Актуальні проблеми юнацького спорту.
9.	Інтегральна підготовка спортсменів в обраному виді спорту.
10.	Особливості тренувального процесу на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей.
11.	Особливості тренувального процесу на етапі збереження спортивних досягнень.
12.	Особливості тренувального процесу на етапі зниження спортивних досягнень та виходу зі спорту.
13.	Тактико-технічна підготовка кваліфікованих спортсменів в обраному виді спорту.
14.	Тактична підготовка кваліфікованих спортсменів в обраному виді спорту.

15.	Тактика і стратегія в спорті (на прикладі обраного виду спорту).
16.	Удосконалення технічної майстерності спортсменів в обраному виді спорту.
17.	Техніко-фізична підготовка спортсменів в обраному виді спорту.
18.	Роль психологічної підготовки спортсменів в обраному виді спорту.
19.	Розвиток спеціалізованих сприйнятів в спорті вищих досягнень.
20.	Визначення рівня тактичного мислення у кваліфікованих спортсменів.
21.	Значення спортивного відбору і спортивної орієнтації в обраному виді спорту.
22.	Моделювання та планування в спортивній діяльності.
23.	Моделювання в спорті як метод дослідження.
24.	Моделльні характеристики в спорті.
25.	Використання інноваційних засобів підвищення рівня підготовленості спортсменів в обраному виді спорту.
Всього годин (д/з): 96-110	

5.1. Індивідуальна робота

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах.

По-перше, студенти можуть зробити його у вигляді **реферату**.

Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми.

По-друге, індивідуальне завдання може бути виконане у формі **презентації** у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у списку рекомендованої літератури, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам. У таблиці 8 представлені теми для індивідуального завдання. У таблиці 9 наведено порядок оцінювання індивідуальної роботи студенти.

Таблиця 9

Критерії оцінювання індивідуальної роботи з дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	10	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	9	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	8	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	7	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	6	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Критерії оцінювання презентації (відповідність роботи за обсягом, формою, якістю змісту і демонстрації матеріалу).

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи студенту також рекомендують відповідну наукову та фахову монографічну і періодичну літературу, електронні ресурси, у тому числі й освітній сайт Університету.

6. КОНТРОЛЬ ЗА ЯКІСТЮ НАВЧАННЯ

6.1. Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях. Основні форми участі студентів у навчальному процесі, що підлягають *поточному* контролю:

- виступ на практичних заняттях (відповіді на питання, доповідь);
- доповнення до виступу (відповіді), участь в обговоренні щодо виступу в якості опонента тощо;
- участь у дискусіях;
- аналіз першоджерел;
- письмові завдання (тести, схематичні зображення, конспекти, індивідуальна робота, презентації) та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Для різних видів практики готуються звітні документи згідно спрямування практики, передбачені положенням.

Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття відпрацьовується студентами у тій чи іншій формі, наведеній вище.

Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань студентів аналізу підлягають:

1. Характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
2. Якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
3. Ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
4. Рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
5. Досвід творчої діяльності: уміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
6. Самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, уміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування (усне або письмове) може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються студенту за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Результати *поточного контролю* заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності студентів за відсутності

пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

6.2. Модульний контроль

Модульний контроль з дисципліни представлений у вигляді *контрольної роботи* (КР).

Вимоги до проведення контрольної роботи: *письмове завдання*. Завдання для контрольної роботи визначає викладач орієнтуючись на обсяг навчального матеріалу передбачений робочою програмою з дисципліни, яка містить лекційний матеріал, теми практичних (семінарських) занять, а також теми, рекомендовані для самостійного вивчення.

Альтернативою контрольної роботи можуть бути *відповіді на питання в усній формі* або виконання студентом *індивідуальної роботи* (табл. 8, 9), якщо студент з поважних причин, чому надає підтвердження, не зміг виконати контрольну роботу в письмовій формі. В такому випадку викладач і студент обговорюють альтернативні варіанти перевірки знань і приходять до єдиного рішення.

Методика оцінювання успішності вивчення дисципліни представлена у таблицях: розподіл балів за результатами поточного та модульного контролю (табл. 10); шкала оцінювання за підсумком семестру/навчального року (табл. 11).

Таблиця 10

Розподіл балів за результатами вивчення дисципліни

Поточне оцінювання		Інд. робота	Модульний контроль (КР)	Сума балів
Змістові модулі				
1	2			
30	30	10	30	100

Орієнтовна тематика/зміст модульної контрольної роботи:

Тематика модульної контрольної роботи формується згідно тем лекцій та практичних занять відповідно до семестру (модулю 1).

6.3. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової та екзаменаційної сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю.

Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів. У підсумковий контроль даної дисципліни входить: модульна контрольна робота, залік, курсова робота, екзамен.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою (табл. 11). Роз'яснення щодо оцінювання якості та повноти засвоєння теоретичного та/або практичного матеріалу представлено у таблиці 12.

Таблиця 11

Шкала оцінювання для залікових/екзаменаційних вимог за національною системою та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C	Задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 12

Шкала оцінювання якості знань, умінь, навичок, що засвоєні магістром при проходженні курсу

Оцінка	Кількість балів
ВІДМІННО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	90-100
ДУЖЕ ДОБРЕ. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу майже в повному обсязі/ зі значною кількістю несуттєвих помилок (3-4) (вище середнього рівня)	82-89
ДОБРЕ. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ незначна кількість (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	74-81
ЗАДОВІЛЬНО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу в неповному обсязі/ значна кількість (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівня)	60-73
НЕЗАДОВІЛЬНО. Засвоєння теоретичного/практичного матеріалу є недостатнім і не задовольняє мінімальні вимоги за результатами навчання. З можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	0-59

6.3.1. Перелік питань для підсумкового контролю (залік):

1. Специфіка спорту як виду діяльності людини.
2. Види професійної діяльності в Олімпійському та Професійному спорті.
3. Чинники середовища, що впливають на роботу тренера.
4. Характеристика окремих видів діяльності в Олімпійському і Професійному спорті. Специфіка дидактичних принципів в спорті.

5. Структура підготовленості тренера.
6. Структура загально-теоретичної базової підготовленості тренера.
7. Структура спеціально-теоретичної підготовленості тренера.
8. Структура професійно-спеціальної підготовленості тренера.
9. Структура професійно-практичної підготовленості тренера.
10. Функції тренера.
11. Рівні професійної майстерності тренера.
12. Види професійно-педагогічних здібностей тренера.
13. Дидактичні здібності тренера.
14. Перцептивні здібності тренера.
15. Конструктивні здібності тренера.
16. Експресивні здібності тренера.
17. Комунікативні здібності тренера.
18. Організаторські здібності тренера.
19. Особистість тренера як чинник успішності підготовки.
20. Стили керівництва групою.
21. Автократичний стиль керівництва.
22. Демократичний стиль керівництва.
23. Ліберальний стиль керівництва.
24. Маніпулятивний стиль керівництва.
25. Непослідовний стиль керівництва.
26. Зміст педагогічної діяльності тренера.
27. Знання системи підготовки.
28. Спортивно-прикладні знання.
29. Вплив занять спортом на особистість.
30. Вплив занять спортом на всебічний розвиток особи.
31. Вплив занять спортом на формування моральних якостей.
32. Вплив занять спортом на інтелектуальний розвиток особи.
33. Вплив занять спортом на розвиток вольових якостей.
34. Можливий негативний вплив спорту на особистість.
35. Структура та зміст щоденника на самоконтролю спортсмена.
36. Методи візуального контролю технічної і тактичної підготовленості.
37. Характеристика змагальної діяльності в обраному виді спорту.
38. Основні засоби та методи передачі інформації в навчально-тренувальному процесі. Словесні засоби та методи передачі інформації в навчально-тренувальному процесі. Вимоги до мови тренера.
39. Безпосередній та опосередкований показ як засіб передачі інформації в навчально-тренувальному процесі.
40. Допоміжні засоби і методи передачі інформації.
41. Спеціальні пристрої термінової інформації.
42. Дотримання у періодизації творчого застосування закономірностей та принципів спортивної підготовки замість формальних схем, підігнаних під календар змагань. Оптимізація побудови чотирирічних олімпійських циклів.
43. Продовження періоду успішних виступів спортсменів на заключних етапах спортивної кар'єри.

44. Відбір та включення в предметну область теорії результатів різноманітних наукових досліджень і даних практичного досвіду матеріалу з побудови мега-, макро-, мезо- та мікроструктур підготовки спортсменів.
45. Проблема форсованої підготовки на першій стадії багаторічного вдосконалення. Приріст обсягу тренувальної діяльності.
46. Дотримання строгої відповідності системи тренування спортсменів високого класу специфічним умовам обраного для спеціалізації виду спорту.
47. Досягнення динамічності системи підготовки, її оперативної корекції на основі постійного вивчення та врахування як загальних тенденцій розвитку олімпійського спорту, так і особливостей розвитку конкретних його видів - зміна правил змагань і умов їх проведення, застосування нового інвентарю та обладнання, розширення календаря і зміна значимості різних змагань тощо.
48. Відбір та включення в предметну область теорії результатів різноманітних наукових досліджень і даних практичного досвіду матеріалу з удосконалення різних сторін спортивної підготовки.
49. Максимальна орієнтація на індивідуальні задатки та здібності спортсмена під час вибору спортивної спеціалізації, системи багаторічної підготовки, визначені раціональної структури змагальної діяльності тощо.
50. Вдосконалення системи управління тренувальним процесом на основі об'єктивізації знань про структуру змагальної діяльності та підготовленості з урахуванням як загальних закономірностей становлення спортивної майстерності в конкретному виді спорту, так і індивідуальних можливостей спортсменів.
51. Відбір та включення в предметну область теорії результатів різноманітних наукових досліджень і даних практичного досвіду матеріалу з удосконалення прогнозування, моделювання, контролю, відбору у спортивній підготовці.
52. Приріст обсягу змагальної діяльності.
53. Протиріччя, які виникли у сфері спорту.
54. Дотримання відповідності системи підготовки до головних змагань географічним та кліматичним умовам місць проведення змагань.
55. Орієнтація всієї системи спортивного тренування на досягнення оптимальної структури змагальної діяльності.
56. Відбір та включення в предметну область теорії результатів різноманітних наукових досліджень і даних практичного досвіду матеріалу з оптимізації участі спортсменів у змаганнях, підвищення ефективності їх змагальної діяльності.
57. Змагальна діяльність в спорті.
58. Моделювання змагальної діяльності.

6.3.2. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю (екзамен):

1. Спорт як вид діяльності людини.
2. Спорт як результат діяльності людини та сукупність цінностей.
3. Чинники середовища, що впливають на роботу тренера.

4. Характеристика окремих видів діяльності в Олімпійському і Професійному спорті.
5. Структура підготовленості тренера.
6. Структура загально-теоретичної базової підготовленості тренера.
7. Структура спеціально-теоретичної підготовленості тренера.
8. Структура професійно-спеціальної підготовленості тренера.
9. Структура професійно-практичної підготовленості тренера.
10. Функції тренера.
11. Рівні професійної майстерності тренера.
12. Види професійно-педагогічних здібностей тренера.
13. Аналіз правових документів, що регламентують діяльність Олімпійського і Професійного спорту.
14. Дидактичні здібності тренера.
15. Перцептивні здібності тренера.
16. Конструктивні здібності тренера.
17. Експресивні здібності тренера.
18. Комунікативні здібності тренера.
19. Організаторські здібності тренера.
20. Стилі керівництва групою.
21. Авторитарний стиль керівництва.
22. Демократичний стиль керівництва.
23. Ліберальний стиль керівництва.
24. Маніпулятивний стиль керівництва.
25. Непослідовний стиль керівництва.
26. Зміст педагогічної діяльності тренера.
27. Знання світоглядного, мотиваційного, спортивно-етичного характеру.
28. Знання системи підготовки та спортивно-прикладні знання.
29. Специфіка дидактичних принципів в спорті.
30. Принцип доцільності і практичності.
31. Принцип готовності.
32. Принцип керованості та підконтрольності.
33. Принцип позитивної мотивації.
34. Принцип систематичності.
35. Принцип змістовності та перцептивної наочності (полісенсорності).
36. Принцип плановості і поступовості.
37. Принцип методичного динамізму та прогресування.
38. Принцип функціональної надмірності та надійності.
39. Принцип міцності і пластичності.
40. Принцип доступності та спонукальної складності.
41. Принцип індивідуалізованого навчання у колективі.
42. Принцип формально-евристичної єдності.
43. Принцип науково-раціональної та інтуїтивно-емпіричної єдності.
44. Вплив занять спортом на особистість.
45. Вплив занять спортом на всебічний розвиток особи.
46. Вплив занять спортом на формування моральних якостей.
47. Вплив занять спортом на інтелектуальний розвиток особи.
48. Вплив занять спортом на розвиток вольових якостей.

49. Можливий негативний вплив спорту на особистість.
50. Структура та зміст щоденника на самоконтролю спортсмена.
51. Методи візуального контролю технічної і тактичної підготовленості.
52. Характеристика змагальної діяльності в обраному виді спорту.
53. Основні засоби та методи передачі інформації в навчально-тренувальному процесі.
54. Словесні засоби та методи передачі інформації в навчально-тренувальному процесі.
55. Вимоги до мови тренера.
56. Безпосередній та опосередкований показ як засіб передачі інформації в навчально-тренувальному процесі.
57. Вимоги до мови тренера.
58. Допоміжні засоби і методи передачі інформації.
59. Спеціальні пристрої термінової інформації.
60. Проблема психічної підготовки в спорті.
61. Характеристика діяльності практичного психолога в спорті.
62. Правила діяльності практичного психолога в спорті.
63. Мотивація спортсмена в тренувальному процесі.
64. Постановка відтермінованої мети як засіб мотивації.
65. Побудова мега-, макро-, мезо- та мікроструктур підготовки спортсменів.
66. Проблема форсованої підготовки на першій стадії багаторічного вдосконалення.
67. Емоційність тренувальних занять як засіб мотивації.
68. Психологічні чинники успішності процесу підготовки.
69. Ставлення до навантаження як чинник успішності процесу підготовки.
70. Ставлення до відновлення як чинник успішності процесу підготовки.
71. Становлення до перенапруження як чинник успішності процесу підготовки.
72. Становлення до спортивного режиму як чинник успішності процесу підготовки.
73. Поняття про психотехніку та психотехнічне тренування.
74. Удосконалення різних сторін спортивної підготовки.
75. Удосконалення прогнозування, моделювання, контролю, відбору у спортивній підготовці.
76. Приріст обсягу змагальної діяльності з метою...
77. Протиріччя та актуальні проблеми спортивної діяльності.
78. Географічні та кліматичні умови місць проведення змагань.
79. Орієнтація всієї системи спортивного тренування на досягнення оптимальної структури змагальної діяльності.
80. Оптимізація участі спортсменів у змаганнях, підвищення ефективності їх змагальної діяльності.
81. Змагання як системоутворюючий чинник.
82. Змагальна діяльність в спорті.
83. Моделювання змагальної діяльності.
84. Професійна діяльність фахівців фізичної культури та спорту.
85. Сучасні уявлення про сутність і структуру діяльності тренера.
86. Аналіз підготовки майбутнього тренера-викладача у ЗВО України до професійної діяльності.

87. Особливості підготовки майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності у ЗВО.
88. Специфіка дидактичних принципів в спорті.
89. Наукові проблеми побудови підготовки спортсменів на першій та другій стадії багаторічного удосконалення.
90. Проблеми прогнозування, моделювання та контролю у підготовці спортсменів.
91. Удосконалення відбору спортсменів та орієнтації їх підготовки.
92. Ризики пов'язані із вживанням ергогенних засобів.
93. Класи ергогенних засобів в системі спортивної підготовки.
94. Принципи застосування ергогенних відновлювальних засобів у спорті.
95. Спортивна працездатність. Фактори, що лімітують спортивну працездатність.
96. Втома: фізіологічна характеристика, ознаки та її причини.
97. Методи діагностики втоми.
98. Втома та відновлення при напруженій м'язовій діяльності.
99. Втома та відновлення при навантаженнях різної величини.
100. Втома та відновлення при навантаженнях різної спрямованості.
101. Втома і відновлення в залежності від кваліфікації і тренуваності спортсменів.
102. Класифікація засобів відновлення у спорті.
103. Ергогенні та ерголітичні засоби стимуляції фізичної працездатності та відновлення в спорті.
104. Класифікація дозволених засобів стимуляції працездатності та відновлення в спортивній діяльності.
105. Класифікація заборонених речовин, віднесених до допінгів.
106. Особливості використання допінгів у різних видах спорту.
107. Морально-етичні та правові аспекти використання допінгів.
108. Антидопінговий контроль у спорті.
109. Види, регламентація і способи проведення спортивних змагань.
110. Визначення результату в змаганнях.
111. Стратегія і тактика змагальної діяльності.
112. Техніка змагальної діяльності.
113. Структура змагальної діяльності.
114. Управління змагальною діяльністю.
115. Моделі змагальної діяльності.
116. Моделі підготовленості.
117. Морфофункціональні моделі.
118. Роль спеціалізованих сприйнятів у спорті вищих досягнень.
119. Заходи попередження спортивного травматизму під час тренувань та у змагальній діяльності.
120. Фармакологічний супровід в спорті.
121. Загальна характеристика етапів багаторічної підготовки спортсменів.
122. Побудова підготовки у 4-річних олімпійських циклах.
123. Основні напрями інтенсифікації підготовки спортсменів у процесі багаторічного вдосконалення.
124. Розповсюдженість травм у різних видах спорту.

6.4. Вимоги до написання курсової роботи

Курсова робота (КР) з навчальної дисципліни – це індивідуальне завдання, яке передбачає розробку сукупності документів (розрахунково пояснювальної або пояснювальної записки, при необхідності – графічного, ілюстративного матеріалу), та є творчим рішенням конкретної задачі щодо об'єктів діяльності фахівця (окремих складових частин споруд, пристроїв, обладнань, технологічних процесів, механізмів, апаратних та програмних засобів тощо), виконаних здобувачем самостійно під керівництвом викладача згідно із завданням, на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.

Курсові роботи сприяють розширенню і поглибленню теоретичних знань, розвитку навичок їх практичного використання, самостійного розв'язання конкретних завдань для наступних видів діяльності: науково-дослідницької; навчально-методичної, спортивно-педагогічної.

Виконання курсової роботи є завершальним етапом вивчення дисципліни і спрямоване на:

- розвиток навичок самостійної роботи, використання теоретичних і практичних знань щодо розрахунку, конструювання, проектування;
- самостійної кваліфікованої роботи з нормативними та довідковими документами;
- набуття умінь планування і проведення досліджень, аналізу і систематизації наукових фактів і експериментальних даних;
- програмування розрахункових, конструкторських та організаційно-виробничих рішень, висновків і пропозицій.

При цьому важливим є також формування у здобувача навичок дослідницької роботи, які необхідні для майбутньої професійної діяльності випускника.

В результаті позитивного виконання та захисту курсової роботи, здобувач послідовно формує такі загальні компетентності:

1. Здатність до аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і бути сучасно навченим.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Здатність планувати та управляти часом.
5. Знання предметної області та розуміння професії.
6. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.
7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
9. Здатність працювати автономно.
10. Визначеність і наполегливість щодо реалізації поставлених завдань і взятих обов'язків.
11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
12. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

13.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

За рекомендацією наукових керівників курсові роботи можуть бути направлені на конкурси наукових робіт.

Мета, завдання та порядок виконання курсових проектів і робіт, зміст та обсяг їх окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги наводяться у методичних вказівках, які розробляються профільюючими кафедрами.

Виконана курсова робота у встановлений термін здається на кафедру й після реєстрації передається науковому керівнику для перевірки та рецензування.

У рецензії на курсову роботу науковий керівник має зазначити позитивні моменти курсової роботи, оцінити ступінь самостійності розрахунків та висновків, визначити недоліки або дискусійні питання, дати оцінку запропонованих здобувачем заходів і пропозицій та їх практичної цінності, а також зробити висновок щодо допуску до захисту (рекомендована чи не рекомендована робота до захисту).

До захисту допускається курсова робота, яка відповідає робочій програмі дисципліни, вимогам методичних вказівок, державним стандартам України.

Вимоги до оформлення курсових робіт повинні бути представлені в методичних матеріалах для виконання курсових робіт.

Об'єктами оцінювання є дві складові:

1. Якість змісту курсової роботи:

- розрахункова частина;
- графічна частина;

2. Якість захисту курсової роботи:

- підготовлена доповідь;
- відповіді на запитання.

Якість виконаної курсової роботи оцінюється за рядом показників:

- відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо його виконання;
- ступінь самостійності розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць;
- обґрунтування основних інженерних, технологічних рішень, відповідність прийнятих рішень виданому завданню на проектування;
- дотримання під час виконання розрахунків, проектування та конструювання вимог державних норм;
- забезпечення ефективності та раціональності прийнятих рішень;
- відповідність отриманих результатів сучасній практиці;
- використання сучасних комп'ютерних технологій;

- уміння працювати з нормативними та довідковими документами, наявність посилань на використані джерела;
- оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів згідно з вимогами конструкторської та технологічної документації, ДСТУ.

Якість захисту курсової роботи оцінюється критеріями:

- змістовність доповіді здобувача про основні результати розрахунків та дослідження;
- чіткість структури і логічна послідовність викладення матеріалу;
- обґрунтованість та якість висновків та рекомендацій щодо практичного використання результатів роботи;
- використання фахової галузевої, наукової термінології;
- повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на запитання членів комісії за змістом роботи.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за національною (чотирибальною) шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 100-бальною системою; уніфікованою рейтинговою (семибальною) шкалою (“відмінно”(A), “добре”(B,C), “задовільно”(D,E),” незадовільно”(FX,F).

Максимальну кількість балів та штрафні бали за допущені помилки, які може одержати здобувач за курсову роботу, в межах кожного критерія, розподіляють та визначають на кафедрі, що веде курсове проектування згідно *Додатку 1*.

Критерії оцінювання та їх вагомість в балах за курсову роботу повинні відображатись у робочій програмі дисципліни (приклад див. *Додаток 2*) та в методичних вказівках для виконання курсової роботи [32].

Захист курсової роботи може проводитись перед комісією в складі 2-3 викладачів кафедри, у т.ч. керівника курсової роботи. Члени комісії задають здобувачу питання, як правило, за темою курсової роботи, не виключаючи питань, що відносяться до теоретичної підготовки. Відповідаючи на питання, здобувач може використовувати текст свого виступу, ілюстративний матеріал, курсову роботу, робочі записи.

Після проведення захисту курсової роботи, члени комісії у присутності здобувача виносять рішення про оцінку роботи. При розбіжності оцінок висновків завідувача кафедри є вирішальним.

В екзаменаційній відомості та заліковій книжці підсумкова оцінка виставляється в національній та європейській системах оцінювання знань і при переведенні оцінки в систему ЄКТС викладач керується співвідношеннями, поданими (табл.11).

Здобувач, який не з'явився на захист або отримав незадовільну оцінку при захисті курсової роботи, ліквідує академічну заборгованість у встановленому порядку.

6.5. Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Рекомендовані критерії оцінювання курсової роботи

Оцінка «Відмінно» (А)

• Курсова робота виконана у повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни та методичних вказівок до виконання курсової роботи;

• Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог;

• Здобувач показав глибокі теоретичні знання з даної дисципліни, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, творчо осмислювати, обґрунтувати основні педагогічні рішення;

• Самостійно, досконало виконав розрахунки, графіки, діаграми продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням;

• Використав сучасні комп'ютерні програми;

• Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою;

• Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін;

• Доповідь і захист роботи обґрунтовані, виявлені комплексні знання зі спеціальних дисциплін стосовно теми курсового проекту, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання членів комісії.

Оцінка «Добре» (В)

• Курсова робота виконана у повній відповідності з завданням, вимогами державних норм, робочої програми дисципліни та методичних вказівок до виконання курсової роботи;

• Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог;

• Здобувач показав досить глибокі теоретичні знання з даної дисципліни, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, але вагається при виборі основних педагогічних рішень;

• Самостійно виконав графічну частину і пояснювальну записку, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням;

• Використав сучасні комп'ютерні програми;

• Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою;

• Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін;

• На захисті продемонстрував добрі знання зі спеціальних дисциплін стосовно теми курсового проекту з теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.

Оцінка «Добре» (С)

- Курсова робота виконана у повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни та методичних вказівок до виконання курсової роботи;
- Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині.
- Здобувач показав добрі теоретичні знання з даної дисципліни, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, але вагається при виборі основних педагогічних рішень;
- Самостійно виконав графічну частину і пояснювальну записку, але допустив дві-три незначні помилки в кресленні чи пояснювальній записці.
- Продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування;
- Використав сучасні комп'ютерні програми;
- Виконав роботу грамотно, українською мовою;
- Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін;
- На захисті продемонстрував добрі знання з теми дослідження, відповів на запитання членів комісії з декількома неточностями.

Оцінка «Задовільно» (D).

- Курсова робота виконана з незначними порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до виконання курсової роботи/проекту;
- В пояснювальній записці чи кресленні виявлені помилки;
- В розрахунковій частині є надлишок елементів описовості;
- Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований;
- Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів, розумінні міждисциплінарних зв'язків та способах прикладного застосування отриманих знань;
- Робота подана до захисту у визначений кафедрою термін;
- Здобувач неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом проекту.

Оцінка «Задовільно» (E).

- Курсова робота/проект виконана з суттєвими порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до виконання курсової роботи/проекту;
- В пояснювальній записці та розрахунках/аналізуванні виявлені суттєві помилки;
- Неправильно прийняті дослідницькі рішення;
- Робота подана до захисту з порушенням терміну встановленого кафедрою;
- У відповідях на запитання членів комісії допущені грубі помилки;
- Не систематизована доповідь захисту в цілому.

Оцінка «Незадовільно» (FX).

- Невідповідність змісту і досліджень затвердженій темі курсової роботи;
- Здобувач в цілому орієнтується в матеріалі дисципліни.

Оцінка «Незадовільно» (F).

- Робота не виконана або виконана не самостійно, здобувач не орієнтується в матеріалі дисципліни та курсової роботи.

Оцінка «Незадовільно FX/F» виставляється тільки в відомість.

При отриманні незадовільної оцінки (FX) - здобувач має можливість, за рішенням кафедри, допрацювати попередню роботу відповідно до визначених зауважень та представити виправлену роботу на повторний захист в термін, визначений деканом.

При отриманні незадовільної оцінки (F) - здобувачу видається нова тема проекту і призначається термін його виконання і захисту.

Здобувач, який без поважної причини не захистив курсову роботу у зазначений термін, вважається таким, що має академічну заборгованість. Підсумки курсового проектування обговорюються на засіданнях кафедр.

**Приклад розподілу балів, які може отримати здобувач
за курсову роботу
та вагомість співвідношення шкали оцінювання**

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Модуль 1 - (табл.10)

Модуль 2 Шкала оцінювання за курсову роботу

Дослідницька/аналітична частина	Розрахунково-графічна частина	Захист КР	Сума балів
30	30	40	100

ЛІТЕРАТУРА

Підручники:

1. Волков Л.В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту. Підручник /Л.В. Волков. Вид. 2-е, пер. і доп. - К.: Освіта України, 2016. – 464 с.
2. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування: підручник/ В.М. Платонов. К.: Перша друкарня, 2021. – 672 с.
3. Платонов В. Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и её практическое применение / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2013. – 624 с.
4. Сергієнко Л.П. Теорія та методика дитячого і юнацького спорту : підручник / Л.П. Сергієнко. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 542.
5. Сергієнко Л.П. Відбір у різні види спорту: Підручник /Л.П.Сергієнко. -Тернопіль: Навчальна книга. -Богдан, 2010. -784 с.

Навчальні посібники:

6. Бондарчук А.П. Періодизація спортивного тренування/ А.П.Бондарчук,- К.: Аграрна наука, 2000.- 568 с.
7. Воронова В. І. Психологія спорту: навчальний посібник / В. І. Воронова. – К.: Олімпійська література, 2007. – 271 с.
8. Загальна теорія підготовки спортсменів : курс лекцій і практикум: навч.-метод. посіб. для студентів галузі знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» / О. М. Бурла та інші – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 2-е вид., випр. і доп. – 184 с.
9. Височіна Н. Л. Психологічне забезпечення у системі підготовки/спортсменів в олімпійському спорті / Н. Л. Височіна. – – Київ: Центр учбової літератури, 2017. – 384 с.
10. Вознюк Т.В. Основи теорії та методики спортивного тренування. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю. 2016. - 240 с.
11. Волков Л.В. Фізична підготовка школярів / Л.В. Волков. – К.: «Освіта України», 2014. – 216 с.
12. Добринський В. С, Мудрик Ж. С., Савчук С. І., Валькевич О. В, Захожа Н. Я. Комплексний контроль фізичного стану, навчально-тренувальної та змагальної діяльності спортсменів: метод. рекомендації. - Луцьк: Вежа-Друк, 2021. - 112 с.
13. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: теорія та практика / М. В. Дутчак. - Київ: Олімпійська література, 2009. - 280 с.
14. Костюкевич В.М. «Теорія і методика спортивної підготовки у запитаннях і відповідях»: Навчально-методичний посібник / В.М. Костюкевич. – Вінниця: Планер, 2016. – 159 с.

15. Костюкевич В.М. Теоретико-методичні основи контролю у фізичному вихованні та спорті: монографія / В.М. Костюкевич, Є.П. Врублевський, Т.В. Вознюк та ін.; за ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця: «Планер», 2017. – 191 с.
16. Матвеев Л.П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов. К.: Олимпийская литература, 1999. – 318 с.
17. Мудрик Ж.С., Добринський В. С., Деделюк Н.А. Теорія спорту: Методичні рекомендації. – Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2018. – 90 с.
18. Павленко Ю.О. Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів в олімпійському спорті / Ю. О. Павленко. – К.: Олімп. л-ра, 2011. – 311 с.
19. Пітин М. Теоретична підготовка в спорті: монографія / Мар'ян Пітин. – Л.: ЛДУФК, 2015. – 372с.
20. Платонов В. Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и её практическое применение / В. Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2013. – 624 с.
21. Система олімпійської підготовки: основи менеджменту / [Бубка С. Н., Булатова М. М., Гуніна Л. М., Павленко Ю. О. та ін.; під ред. С. Н. Бубки, В. М. Платонова]. – К.: Перша друкарня, 2018. – 624 с.
22. Теорія спортивного тренування: Навчальний посібник для студентів факультету фізичного виховання освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямів підготовки «Фізичне виховання», «Спорт», «Здоров'я людини» / Уклад. О.С.Сокирко, Р.В. Клопов – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 113 с.
23. Рибковський А.Г., Канішевський С.М. Системна організація рухової активності людини. Донецьк: ДонНУ, 2003. -436 с.
24. Фролова Л. С., Глазирін І. Д. Фахова виробнича практика: спортивно-масова та фізкультурно-оздоровча робота [навчальний посібник]. – Черкаси: Вид. ЧНУ – 2013. – 278 с.
25. Шинкарук О.А. Теорія і методика дитячо-юнацького спорту: навчальний посібник/ О.А. Шинкарук, Е.О Павлюк, Е.М. Свірчуна, В.В. Флерчук. – Хмельницьк: ХНУ, 2011 – 143 с.

Конспекти лекцій:

Методичні роботи:

26. Маляр Е.І., Маляр Н.С. Методика розвитку рухових якостей юних спортсменів: Методичні рекомендації / Тернопіль, ТНЕУ: Економічна думка, 2018. 29 с.
27. Канішевський С.М., Киселевська С.М. Теорія спорту: методичні вказівки. – Київ: КНУБА, Талком, 2023. – 27 с.

Інформаційні ресурси:

28. Зайцева В.Н. Теория спортивной тренировки с основами методик: Учебник для студентов IV курса высших учебных заведений. - Запорожье: ЗГУ, 2003 – 192 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://web-files.znu.edu.ua/bank/2008/11/47/3508_1226937573_03_04_06_Met_mat.pdf
29. Тестові завдання: [Електронний ресурс] Режим доступу: http://web-files.znu.edu.ua/bank/2008/11/47/3508_1226937734_07_Testi.pdf
30. Платонов В., Сахновский К., Озимек М. Теория и методика подготовки спортсмена: современная стратегия многолетней спортивной подготовки [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/nos/texts/2003_1/pdf/art_3.pdf
31. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://library.sibsiu.ru/DATA/VirtualExhibitions/2009_05_09/Other/21.pdf
32. Положення про критерії оцінювання знань здобувачів освіти в КНУБА: [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.knuba.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D1%97-%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%8C-%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8-%D0%B2-%D0%9A%D0%9D%D0%A3%D0%91%D0%90.pdf>
33. <http://library.knuba.edu.ua/> - Бібліотека Київського національного університету будівництва та архітектури.
34. <https://org2.knuba.edu.ua/> – Освітній сайт Київського національного університету будівництва та архітектури.
35. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. Вернадського, м. Київ, пр. Голосіївський, 3
36. http://www.msms.gov.ua/sport/control/uk/publish/article?art_id=138349
37. Наука в олимпийском спорте [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://sportnauka.org.ua>.
38. Репозитарій Національного університету фізичного виховання і спорту України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://reposit.uni-sport.edu.ua>.

Навчально-методичне видання

**ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНЕ УДОСКОНАЛЕННЯ
В ОБРАНІ ВИДІ СПОРТУ**

Методичні вказівки
для студентів
спеціальності 017 "Фізична культура і спорт"
освітнього рівня бакалавр

Укладач: Озерова Ольга Анатоліївна

Комп'ютерне верстання